

הליכות עולם

עלון הלכתי מבית הוראה "צדק ומשפט" יבנאל
עורך העלון: הרב יעקב ועקנין
054-8420743

ק"ק יבנאל

בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

בשבת הזו כולנו מתאחדים לאמירת תהילים של יום השבת לרפואת הרבנית מזמורים קק-קנ

לרפואת כ"ק אדמו"ר רבי אליעזר שלמה בן מלכה שליט"א והרבנית יחנא שפרה בת סאסיא תחי'

נושא השבוע רבי לא מחליפים

מאת: העורך

היה זה בתקופה בה הסתגר הרבי מקוצק ולא הניח לאף אחד להיכנס אליו, הדבר נמשך תקופה ארוכה עד שחסידי אחד לא יכל לשאת את הסתגרותו של הרבי, והוא פרץ לחדרו של הרבי, שאלו הרבי "מה לך שנכנסת בלי רשות?" ענה החסיד "לכל החסידים יש להם רבי והם נכנסים אליו ומקבלים ישועות, שומעים דרשות נלהבות, ממש יש להם גן עדן בזה העולם, ואנו אין לנו כלום, לא דרשות ולא ישועות, ממש גהינום!" ענה לו הרבי מקוצק: "מי הכריח אותך להישאר אצלי, מדוע אתה נשאר וסובל גיהנם?" ענה לו החסיד "עדיף לי גיהנם עם הרבי שלי מאשר גן עדן עם רבי אחר".

נכון עובר עלינו הרבה נסיונות מבית ומחוץ, רואים חסידויות אחרות שיש להם עשירים תומכים בכל מוסדותיהם, יש להם שם וכבוד בכל הארץ, לא חסר להם מאומה, בכלולים מקבלים מלגות גדולות, לחתנים וכלות יש קרנות מיוחדות שהוקמו לעזור להם בתחילת הדרך, ואפילו סיוע בקניית דירה, ולנו כל דבר בא במסירות נפש, לא עשירים ולא תומכים, ועוד עשרות קשיים בכל התחומים, ובכל זאת עדיף קשיי גיהנום בעולם הזה עם הרבי שלי מאשר גן עדן עם אחרים, כי מי שיחזיק מעמד יזכה ל"מה רב טובך, אשר צפנת ליריאך" ולשכר עצום "עין לא ראתה אלוהים זולתך יעשה".

תחנה לפני אחרונה

ברציף הרכבת הוכרז: "הרכבת לירושלים יוצאת, כל הנוסעים מתבקשים לעלות", הנוסעים ישבו במקומותיהן, והרכבת יצאה לדרך, הרכבת עצרה, וראובן קם וירד, והרכבת המשיכה, שאל ראובן את הסדרן, "האם כאן זה ירושלים?" ענה לו הסדרן "טעית, ירדת תחנה אחת לפני האחרונה, לו היית ממתין עוד תחנה, היית מגיע ליעד שלך!" גם אנחנו זכינו לצדיק המורה לנו מה ימין, ומה שמאל, מה לעשות, וממה להימנע! איך

זמני השבת

הדלקת נרות: 16:17
לנוהגים 40 דק': 15:57
צאת השבת: 17:08
ר"ת: 17:49

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה

יש לשמור על קדושת הגליון

אמרי מוהרא"ש

מזבח והילדים דורשים שלום

"כל המגרש אשתו, אפילו מזבח מזיל דמעות", ואמרו בזהר הקדוש (פקודי רנ"ה) יש שני מלאכים שהם ממונים על שנים עשר אלף מלאכים אחרים, שכולם שופכים דמעות על אלו שמתגרשים, שגרמו על השבע ברכות, שברכו אותם תחת החופה, שילכו לבטלה, ושאל הצדיק, מדוע רק המזבח מזיל דמעות? מדוע הכיור, המנורה, השולחן, לא מזילים דמעות? וענה הצדיק שהמזבח אומר "מספיק שכל יום מקריבים עלי קרבנות, אל תקריבו עלי גם את הילדים שלכם?". (מתוך "אוצר שלום בית")

לחיות כמו במדבר!

מאת: העורך

"כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך... לכתך אחרי במדבר" (ירמיהו ב, ב) מפסוק זה אנו למדים את סוד הצלחת הנישואין, ומהו? לכתך אחרי במדבר.

כולנו יודעים שזוג שצנח ממטוס למדבר שומם, ושיניהם בודדים ללא שום מכר, אין ספק שהם יחזיקו מעמד באש ובמים. ומדוע? "כי טובים השניים יחד האחד", ואדרבה, במצב זה שהם נתונים לסכנות המדבר, כל אחד יראה את מעלה בן זוגו, ולא יחשוב ח"ו על פירוד, ולכן אומרים בברכות הנישואין: "שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצרך בן ערן מקדם", שכל זוג צריך להיות כמו אדם וחיה ולמה? כיוון שרק שניהם לבד היו בעולם. ולא היו הצעות אחרות לכן החזיקו מעמד 930 שנה.

ומדוע בתים בדורינו מתפרקים, כפטריות אחר הגשם? כיוון שהתקשורת, והחברה הקלוקלת, חברות הורים, מכניסים למוח, "זה לא נורא!" הבחירה היא רבה, ולא צריך לפחד! מנישואין הם עושים - ניסויים, אפשר לנסות פרק ב', ואם הוא גרוש פעמיים, מנסים שוב - פרק ג', מאזלא גיריש - (גרושין א'), ממשיך לשני גירושין (הבית מתפרק פעמיים) ומשני גירושין, ממשיך לאתנח (כולו נאנח), ובסוף תביר (מלשון משבר - כולו שבור) מהצעד שעשה, אך אם יידע כל זוג זה הבן זוג שלי, אנחנו במדבר ואין שום הצעה אחרת בעולם, רק אני והיא, היא ואני, ושנינו לחוד, אין ספק שהאוויר ילווה אותם כל חייהם. צריך לוותר, לעזור, להעניק, ולתת ללא תמורה, מאור ישר - מקבלים אור חוזר.

לעילוי נשמת **אניטה חנה בת רגינה** ע"ה
לעילוי נשמת **חיים בן מרים** ז"ל

הצלחת משפחת פרקנברג
לדוד וחנה פייגא נאור ברכה והצלחה ולידה קלה
לרפואת מנחם זאב בן דורית

מאת: הרב יעקב ועקנין

תשובה:

הקדמה: ידוע הדבר שאכילת בשר ודגים מסוכנת לגרום צרעת, וזה מוסכם לכולם, אלא שנחלקו הפוסקים, האם חשש זה קיים גם בדגים וחלב או רק בבשר ודגים?

הנה מרן הב"י בסימן פ"ז כתב "אין לאכול דגים בחלב מפני הסכנה". והרמ"א בדרכי משה כתב על זה "ולא ראיתי מימי נזהרים בזה". ויש שהעירו על דברי הב"י שמה שכתב "דגים בחלב" זה טעות סופר, ונתחלק למרן הב"י "חלב בדגים" במקום "בשר ודגים".

והפחד יצחק אמר: "שכיוון שזה יצא מתחת יד המלך - הבית יוסף - 'דגים בחלב', נמנעתי מאכילת דגים עם גבינה", והכנה"ג כתב בשם "שארית יהודה", "ששמע מפי רופאים שגם באכילת דגים בחלב יש סכנת צרעת".

סיכום: מנהג הספרדים להימנע מאכילת דגים עם גבינה או חלב ולכן אסור לאכול פיצה חלבית עם דגים.

ויוצאי אשכנז נוהגים להקל באכילת דגים בגבינה וחלב, וכל אחד ינהג כמנהגו.

והנהוגים לאכול דגים בחמאה רשאים להישאר במנהגם.

דקה לימוד תורה שווה 150!?

מאת: הרב יעקב ועקנין

מעשה בבחור ישיבה מתמיד שקיבל זימון להתייצב בלשכת גיוס, וכיוון שכל מוחו שקוע אך ורק בלימוד תורה, שכח הבחור להתייצב בלשכת הגיוס, לאחר שבוע נשלח לו צו שני להתייצב, אך הבחור שכל עולמו זה תורה שכח בשנית להתייצב, עבר שבוע נוסף והגיעה לו אזהרה אחרונה שאם לא יתייצב במועד יובל לבית הכלא.

למחרת התייצב הבחור בלשכת הגיוס, וכמובן ניצל את ההמתנה ללימוד תורה, הגיע תורו והנה מתברר ששכח להביא תעודה מזהה, הפקידים אמרו לו שיש לו שעה אחת בלבד להביא תעודת זהויה, ואם לאו למחרת יאסרוהו בבית הכלא, כיצד אביא את המסמך המזהה, וגם כסף לשכור מונית אין לי? חשב הבחור והלחץ ניכר עליו.

והנה אחד מן השוהים בלשכה שראה את הבחור לחוץ מאוד, נחלץ לעזרתו והציע להסיעו לשיבתו כדי להביא את תעודת הזהויה וגם יחזירונו ללשכה, הם יצאו מהר לדרך, והבחור שאל כמה כסף צריך לשלם על הטובה שהוא עושה לו?

והנהג בעל החסד אמר, שכסף הוא לא מבקש, אך כיוון שראה את התמדתי בלימוד התורה בזמן ששהה בלשכת הגיוס השכר שאני מבקש "תן לי דקה אחת מלימוד תורה שלך!" הבחור שהיה לחוץ מאוד הסכים בליט ברירה. ואכן הם הספיקו להגיע חזרה והבחור קיבל דחייה לשנה נוספת מהצבא, וחזר ללימודיו בישיבה.

בלילה בשכבו על משכבו עשה הבחור חשבון נפש, מה עשיתי? איך מכרתי דקה של לימוד תורה עבור נסיעה ששווה 150 ₪? הרי בשמיים יחשבו לי את כל הזמן שלמדתי לפי תעריף של דקה שווה 150 ₪! והרי השכר לעולם הבא "ענין לא ראתה..." יקרה היא מפנינים וכל חפצין לא ישוו בה?"

מיד התקשר לנהג אשר עשה עימו את החסד, "אני מבקש לבטל את העסקה קח 150 ₪ עבור הנסיעה, ואתה תחזיר לי את הדקה של לימוד התורה שמכרתי לך!"

לאחר דין ודברים נגשו לדיין שיכריע ביניהם, הבחור טען אני הייתי לחוץ מאוד לסיים את עניני עם האיוס הצבאי והייתי אנוס, אך הנהג שהסיע את הבחור, טען שהייתה הסכמה מליאה שהתשלום לנסיעה זה דקה לימוד תורה, ועסקה זה עסקה!

הדיין הסכים לטענת הבחור שהעיסקה בטילה, הנהג יקבל 150 ₪, ודקת לימוד התורה תחזור אליו! **וזה דומה** למי שנמלט מהמלכות והגיע לחוץ וביקש מבבל הסירה להסיעו לצד השני ובעל הסירה ביקש ארבעה זוזים, במקום שני זוזים - (שזה המחיר הרגיל), והדין הוא שהנוסע הנמלט מאימת המלכות משלם רק שני זוזים ולא ארבעה כדרישת המסיע בטענה "משטה הייתי בך!" (פירוש: מותר להטעות אדם כשהוא אנוס ואין לו ברירה אחרת).

ואם נקשה הרי גם עשו שמכר את הבכורה ליעקב אבינו, ויכול לטעון "משטה הייתי בך!" שהרי היה רעב מאוד ומחמת אונס הסכים, ואיך מכירת הבכורה תופסת? ומכירת הדקה לא תופסת?

התירון הוא שלאחר שעשו אכל כתוב "ויבז עשו את הבכורה" זה מגלה שעשו לא היה אנוס, שהרי הבזיון של הבכורה היה לאחר שהשקית את רעבונו, מה עוד שעשו התלוצץ מיעקב בפני חבריו ראו איך אחי יעקב הסכים לקנות בכורה, תמורת עדישים?

אלא שלסיפורנו יש המשך, ובאחד הכנסים אותו דיין שהכריע ביניהם נתן דרשה וסיפר את הסיפור על הבחור שלא הסכים למכור דקה של לימוד תורה, והנהג לאחר הדרשה ניגש בחור מהשומעים לדרשן ואמר לו, ראה כבוד הרב אני הייתי מחר צריך להתגייס לצבא, וכיוון שראיתי מהמעשה שסיפרת על חשיבות לימוד התורה שהעדיף לשלם 150 ₪, ולא למכור דקה של תורה הרי שאני חוזר מכוונתי להתגייס, ובמקום להתגייס אני נכנס ללמוד בישיבה - **כוחה של דקת לימוד תורה!**

שור"ת בהלכה

אתם שואלים, רבני הקהילה עונים

שאלה: בבית הכנסת מותקנת מצלמת בטיחות, שמצלמת כל הזמן האם הנכנסים והיוצאים עושים איסור והאם צריך לנתק את המצלמה?

מאת: העורך

תשובה: היום המציאות מחייבת כל בעל בית עסק, וכל דייר להתקין מצלמת בטיחות, כשמה כן הוא "מצלמת בטיחות", כדי להתריע על סכנה או למצוא את המעורבים במקרה הסכנה כדי לתופסם ולמנוע מאחרים סכנת נפשות. כאן המקום לציין, שהמצלמות פועלות באופן אוטומטי במשך כל שעות היום, ולכן יש להתיר מחמת שהעובר לפני המצלמה לא מתכוין להצטלם, וזה לא ניאח ליה, ופסיק רישיה דלא ניאח ליה בדרבנן מותר, ואפילו היה מתכוין להצטלם, אינו עושה איסור דאורייתא, שהרי המצלמה מצלמת גם אם אף אחד לא עובר

שם, וגם ההליכה עצמה אין בה שום מעשה איסור אלא שנזדמן שיש שם מצלמה ואין לאסור משום פסיק רישיה, וכן פסק ה"שלחן שלמה" להגרש"ז אורבך זצ"ל שהנכנס לבית שמותקן בו "וידאו ביטחון", שכל מי שרוצה להיכנס לבית, צורת תמונתו מופיעה על המסך ונשאר המכשיר דולק, מותר לעבור דרך שם, ועוד שאין הצורה מתקיימת כלל, רק לרגע, ולאחר מכן לא נשאר שום רושם, וגם על בעל הבית שמתקין את מצלמת הביטחון, אין איסור, כיוון שהוא לצורך שמירה במקומותינו שמצוי ההיזק מחמת אויבנו ומבקשי רעתנו.

סיכום: גם לבעל הבית שהתקין את המצלמה וגם לנכנסים ויוצאים לבית הכנסת אין שום איסור, וכל שכן במקומות הסמוכים ליישובים ערביים, שיש להתיר בלי כל חשש.

מ"מ אסור לנצל את מצלמת הבטיחות כדי לשלוף משם סרט או תמונה, על מנת להנציח אירוע שמחה וכדו' כי אז יוצא שניחא לו בצילום, וכן אסור לעמוד ליד מקום בו מותקנת מצלמה כזו, ולדרוש מבעל הבית לפתח לו את התמונה אם זה לצרכי נוחיות. (מעובד, מתוך תשובת חו"ע ח"ו עמ' קנ-קנח).

....

שאלה: בחצר גינת ביתי גדלו מאליהם מלפפונים ופלפלים בשנת השמיטה, האם מותר לאוכלם, והאם צריך לשמור עליהם קדושת שביעית?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: ירק שגדל בשנת השמיטה בקרקע של יהודי, גזרו חז"ל שלא לאכלו משום עוברי עבירה שיזרעו ויגדלו ירקות בשמיטה, ויאמרו שהם גדלו מאליהם, ולכן גזרו חז"ל על כל ירק שהחל לגדול בשנת השמיטה שאין לאוכלו, והוא נקרא "איסור ספיחין", ולכן אין לאכול כלל את המלפפונים או את הפלפלים, אלא יש לעורקם מן השורש ולהניחם עד שירקבו, משום מראית העין שיאמרו שזרע בשמיטה. (והוא הדין לכל שאר הירקות שגם עליהם חל איסור ספיחין).

יש לציין, שבשיח רב שנתי כגון בננה או נענע, וכן פירות העץ, לא חל עליהם איסור ספיחין.

....

שאלה: קבלתי מלפפונים קישואים ועגבניות במתנה בשנת השמיטה, האם מותר לאוכלם או לכל הפחות לשמור עליהם קדושת שביעית?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: נכון לתאריך כ' חשוון התשע"ה, חל על מלפפונים, קישואים, חסה, צנון, ושמיר, "איסור ספיחין", (עד לתאריך ה"ל ירקות אלו היו מיבול שישית, ועתה הם מגידול שגדל בשנת השביעית), ולכן אין לאוכלם אלא יש להניחם עד שירקבו. אולם עגבניות עדיין לא חל עליהם איסור ספיחין ומותר לאוכלם בקדושת שביעית עד לתאריך י' כסליו, שאז גם עליהם יחול איסור ספיחין (שאר הירקות עדיין לא הגיע זמן איסור ספיחין, ואי"ה נפרסם זמנם בהמשך).

והוא הדין בשמטאחרים אצל משפחה שאינה מקפידה בדיני שביעית, וכיוצא בזה, שיהא אסור לאכול ירקות שחל עליהם "איסור ספיחין".

שאלה: לכבוד חברי בית ההוראה, השבוע נכנסו שני ילדים מחלון הכיתה ושברו את החלון האם אנחנו יכולים לחייב את ההורים בנזק שהילדים שלהם עשו?

מאת: העורך

תשובה: הגהות אשר"י מביא שאע"פ שקטן שהזיק פטורים ההורים מנזקיו - הפטור הוא מדיני אדם אך חייב בדיני שמיים, ולכן ראוי להורים לשלם נזק שגרמו ילדיהם הקטנים כדי שלא יהיה להם קטרוג בשמיים, בכל זאת בשו"ת יביע אומר העלה שדברי הגהות אשר"י הם חסידות אך מדינת פטורים ההורים, מכל מקום הנהלת ביה"ס החתימה את כל ההורים על תקנון בית הספר שבו כתוב שההורים מתחייבים לשלם כל נזק שיגרם ע"י ילדיהם, בתנאי שהדבר נבע מרשלנות ולא על כל נזק אפשר לחייב את ההורים.

להלן נביא לכם את המסקנות של הדיין רבי חיים וידאל שליט"א:

ויש לזה פתרון בשני דרכים:

- א. שהנהלת ביה"ס תחתיים את ההורים על תקנון שכתוב בו שבמידה וילדם יזיק לרכוש בית הספר ברשלנות - שתקבע ע"י ההנהלה, הרי שההורים חייבים לשלם את דמי הנזק בסך שיוחלט ע"י ההנהלה. ובאם לא ישלמו עד זמן שנקבע מראש, הרי שיאסר על ההורים לשלוח את הילד לבית ספר עד לקבלת תשלום דמי הנזק.
- ב. על ההורים למסור צ'קים פתוחים לביטחון לשם כיסוי נזקים שילדים עושים, ויש להחתיים את ההורים על מסמך שמאשר שהצ'קים נמסרו למטרה זו. פתרון זה מושתת על היסוד שהמוחזק בצ'ק ריק לשם ביטחון נדון כמי שמסר בידי חברו שטר חוב בנאמנות, שחברו נאמן לקבוע את סכום ולגבות באמצעות שטר החוב בכפוף למסגרת דמי הנזק הנזכרים.

במידה ויש ביה"ד קבוע בעיר שהוסמך ע"י ראשי הקהל, הרי שיש בידי ביה"ד תקן תקנות בנושאים שונים לתועלת הציבור כולל בדיני ממונות.

בברכת התורה,

...

שאלה: מרן השו"ע בסימן ק"ב סעיף א' כתב אסור לישב או לעבור כנגד המתפלל בתוך ד' אמות, ונשאלת השאלה האם ספסל קבוע המחובר לקרקע או שאין לו רגילות להיזוז כגון בבית כנסת הגדול בקהילתנו או בבית הכנסת המרכזי מהו הפסק ומותר לעבור? או שעדיין האיסור במקומו עומד?

מאת: הרב הלל אמדל

תשובה: ד' טעמים נאמרו מדוע אסור לעבור כנגד המתפלל.

- א. מפני שהשכינה כנגד המתפלל.
  - ב. שמה יבלבל דעתו וכוונתו דחושה ששומע תפילתו ומתבייש.
  - ג. שהיושב נראה שאינו מקבל עליו עול מלכות שמים כהמתפלל.
  - ד. מפני שהמקום שעליו מתפללים אדמת קודש הוא (ט"ז ס"ג ג').
- וא"כ בשאלתנו תהיה נפק"מ בין הטעמים דאם מטעם שהשכינה כנגד המתפלל לכאורה מחיצה שגבוהה י' טפחים כמו הספסל וכדו' תועיל ויהיה מותר לעבור או לשבת מולו.
- אך לטעם שמה יבלבל דעתו וכוונתו לא יועיל דעדיין מפריע לו, ובאמת בחיי אדם כלל כ"ו כתב שאם המתפלל עומד בצד אחד ויש מחיצה שגבוהה י' טפחים ורחבה ד' אמות על ד' אמות מותר לישב בצד השני דהא מפסיק, אבל לעבור מצד השני יהיה אסור, וא"כ גבוה באופן שלא יוכל להסתכל בצד השני וכו' במ"ב ובכ"ח החיים, ויש שכתבו שגם לטעם הראשון לא מועיל כיוון שלגבי שכינה לא מהני הפסק.

ובאחרונים דייקו מדברי הרמ"א בסימן ק"ג שגם שולחנות או כל דבר קבוע חשיב הפסק ולא דווקא רחב ד' אמות על ד' אמות אמנם אין להקל רק במקום צורך גדול או במקום דחק,

וכן דעת מרן מלאך שלכתחילה לא לעבור אפילו יש הפסק (בפרט לפי הזוהר הקדוש אלא במקום צורך גדול).

לסיכום: יש להזהר לא לעבור לפני המתפלל אפילו יש הפסק אא"כ ההפסק גבוה מאד כגון בימה וכדומה. ובמקום צורך גדול אפשר להקל, ובפרט אם המתפלל עוצם עיניו או פניו מכוסות בטלית.

...

שאלה: במרפסת ביתי הפתוחה לכיפת השמים יש אדניות של פרחים, ושמעתי שבעציצים אין בהם דיני שביעית, האם זה נכון?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: עציץ בין אם הוא נקוב או אינו נקוב, ואינו תחת קורת גג או שהוא מונח על אדן החלון מבחוץ, חל עליו כל דיני שביעית, ואסור לזרוע, או לשתול בעציץ ולעשות עבודות האסורות בשמיטה, ככל דיני שביעית.

...

בחסות חנות

מוצרי חשמל, ריהוט, צעצועים, מחשבים, בריכות, ריהוט גינה, דשא סינטטי לגינה ולסוכה, מזגנים, בשמים ועוד ועוד...

להזמנות: 073-743-4258

קביעת מזווה

שאלה:

אני גרה לבד, האם אני כאשה, יכולה לקבוע מזווה או שזו מצווה לתת לגבר או רב שיקבע את המזווה?

תשובה:

א. מצוות מזווה שייכת לכולם, וגם נשים קובעות מזווה שנאמר "וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, למען ירבו ימיכם וימי בניכם" וגם נשים צריכות חיים. ואין לה לתת לאחרים לקבוע במקומה שהרי מצווה בה יותר מבשלוחה. (מ"מ נהגו לכבד את החכם בפרט בזמן חנוכת הבית) ולכן האשה יכולה לקבוע בעצמה את המזווה בפתח ביתה בברכה: "ברוך... לקבוע מזווה".

ב. יכול בעל הבית להזמין את הרב מרא דאתרא ולכבדו שיקבע לו את המזווה, ואז על הרב לברך "על קביעת מזווה" ורק כשבעל הבית קובע בעצמו את המזווה מברך "לקבוע מזווה" (חזו"ע).

שאלה:

כתבתם בעלון שצריך לקבוע את המזווה בתחילת השליש העליון של הפתח, האם זה מעכב שיהיה בדיוק בתחילת השליש העליון? ומה הדין אם קבע למטה מהשליש העליון?

תשובה:

כתב מרן הגר"ע יוסף זצ"ל בהליכ"ע חלק ח' עמ' רנ"א: מקום קביעת המזווה הוא בתחילת שליש העליון (מלמטה למעלה), ואם הניחה יותר למעלה כשרה, ובלבד שתהיה רחוקה מן המשקוף העליון טפח, ואם הניחה בתוך הטפח הקרוב למשקוף, צריך להסירה ולחזור לקובעה כשהיא רחוקה מן המשקוף טפח", ואפילו אם רק חלק מן המזווה מונח בתוך הטפח הסמוך למשקוף, צריך להסירה ולהניחה במקומה.

אם טעה וקבע המזווה בברכה למטה משליש העליון, ולאחר שקרא בעלון "הליכות עולם" נודע לו הדין, ועתה הוא בא להסירה ולקובעה בתחילת השליש העליון, צריך לחזור ולברך מחדש "לקבוע מזווה".

וכן הדין במי שטעה וקבע מזווה מצד שמאל הנכנס, והוברר לו שצריך לשנות לצד ימין של הנכנס שחוזר ומברך כשקובעה במקומה הראוי (וראו לכל אחד להתייעץ עם רב הבקי היכן לקבוע את המזווה כיוון שזה תלוי בהרבה פרטי דינים).

הרינו להודיע, שהחנות ברסלב סנטר על כל תשמישי הקדושה והסת"ם הנמכרים שם מפוקחים על ידי, ועל על שאלה ניתן לפנות בשעות אחה"צ, כל המוסר מזוזות ותפילין ישאיר מס' טלפון על מנת שנעדכן אותו על רמת כשרות הסת"ם, כל המזוזות ותפילין עוברים הגהת מחשב ובדקים יסודית.

לשאלות, פסיקה בצורת האותיות בענייני סת"ם, מבחנים וחיידוש תעודה.

הרב יעקב ועקנין
054-8420743

בחסות קבוצת מזרחי י.א. בע"מ

052-7245588
יוסף חיים

יזמות ובניה ביבנאל

• בניה עד קבלת המפתח

052-8735867
אליעזר שלמה

• משכנתאות

• טיפול בהיתרי בניה

יחס אישי ואדיב לכל אורך הדרך

כריכיית ברסלב

סלמה, טלפון:
052-7650389
052-7650999

מבצע לשבוע בלבד
בכריכת 3 ספרים
ספר רביעי ב-50% הנחה!

ר.מ.ה יבנאל חברה לבניה ויזמות בע"מ

050-9388893

אגף משכנתאות לציבור החרדי
אמינות, מקצועיות ועמידה בזמנים

שאלה: כיצד עלי לנהוג כשאבא או אמא שלי נכנסים לחדר שבו אני נמצא, כגון אולם שמחות או בית כנסת או בבית?

מאת: הרב חגי אשר

תשובה: חובה על הבן וכן על הבת לעמוד מלוא קומתם (בלי להישען על שום חפץ שהוא) בשעה שרואים את אביהם ואימם כשנכנסים למקום בו נמצאים הבן או הבת, ואסור להם לשבת עד שהוריהם ישבו במקומם או יעמדו במקום שאליו הם צריכים להגיע, וחייב זה הוא גם באשה נשואה.

למנהג הספרדים חייבים הבן והבת לקום מפני אביהם ואימם בכל פעם שרואים את הוריהם בכניסתם לחדר ואפילו מאה פעמים ביום, אמנם מנהג בני אשכנז לעמוד מלוא קומתו פעמיים ביום, אחד בבוקר ואחד בערב ולא יותר.

ואפילו הבן או הבת נמצאים בחדר לבד עם אביהם ואימם ללא נוכחות אנשים אחרים חייבים לעמוד לכבודם בשעה שרואים שנכנסו לחדר.

ואם האב והאם מחלו על כבודם ואינם מפקידים שילדיהם יקומו לכבודם, אז אינם חייבים לקום מלוא קומתם לכבודם אלא מספיק לקום מעט (והוא נקרא הידור), אך אם נמצאים בסביבתם אנשים שאינם יודעים שהוריהם מחלו על כבודם אז חייב לקום מלוא קומתו (ענין ש"ע י"ד סימן ר"מ סעיף ז' ובאחרונים שם). ויהי רצון שזוכה לקיים מצוות כיבוד אב ואם בשלמות שהיא מצוה חמורה שבחמורות.

....

שאלה: עציץ הנמצא בתוך הבית, או במרפסת מקורה, האם חלים עליו דיני שביעית או לא?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: התשובה מתחלקת לשני אופנים:

א. עציץ שאינו נקוב שנמצא בתוך הבית, לא חל עליו דיני שמיטה כלל, ולכן מותר להשקותו כהרגלו, וכן לזרוע, או לשתול, ולעשות בו כל העבודות האסורות בשמיטה.

ב. עציץ נקוב הנמצא בתוך הבית, שנוי במחלוקת, לדעת מרן הגר"ע יוסף זצ"ל, הובא בילקוט יוסף, גם עליו לא חל דיני שביעית ודינו כעציץ שאינו נקוב הנמצא בתוך הבית וכו"ל, ולדעת פוסקי אשכנז, יש להחמיר ולא לעשות בו העבודות האסורות בשמיטה, (ויש המקילים באופן שהעציץ נמצא בקומה שניה או על גבי עמודים שבהם יש הפסק אויר בין הקרקע לעציץ).

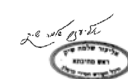
ומן הראוי והנכון לצאת מידי כל ספק, להניח מתחת העציץ פלסטיק קשיח, באופן שיחצוץ בין העציץ לקרקע הבית, כדי לצאת ידי כל היטויות.

ג. הגדרת עציץ נקוב, הדבר תלוי בגודל הנקב, בסוג הצמח, ובחומר ממנו עשוי העציץ, ולכן יש להתייעץ עם מורה הוראה מומחה בדיני שביעית.

....

מכתב מהצדיק מיבנאל על העלון "הליכות עולם":

העלון הנפלא "הליכות עולם" יוצא לאור על ידי המורי צדק של קהילת חסידי ברסלב ביבנאל, וזה עלון נפלא מאד עם תוכן רב ועשיר, ויכולים לתרום להרפסת העלון מכספי מעשר, ובוה שתורמים לעלון "הליכות עולם" זה נחשב גם כן להפצת מעיינות החכמה הוציא שמאד מאד הוזהרנו על זה מוהר"ג ז"ל, והניח לנו צוואה ארבעה ימים לפני הפתלקות ואמר אז לאנשי שלומינו "העובדא שלכם יהיה יפוצו מעיינותיך הוציא". הקדוש ברוך הוא יעזור שיגדיל תורה ויאדירה.

לקוראים הנכבדים:

לתגובות ולסיוע בהדפסת העלון:
054-8420743
054-8424304

הודעת בית ההוראה בעניין הרכב החשמלי (קלאב-קאר)!

לבית ההוראה הגיעו פניות רבות על הנוהגים ברכב החשמלי "קלאב-קאר" שמסכנים עוברים ושבים, ולא משגיחים בכללי הנהיגה, וכבר קרו תקלות רבות. אנו פונים להורים למנוע ילדים וילדות מלנהוג בכלי זה. וגם מבוגרים נדרשים לדעת את חוקי הנהיגה ולנסוע בזהירות רבה!

מתוך מכתב לבית ההוראה מכ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א בעניין הרכב החשמלי:

"בעניין הרכב החשמלי וכו', שכולם קונים ונוסעים עם זה וכו', אני את שלי אמרתי עוד כשהייתי ביבנאל וראיתי את זה כמו עיני שזה סכנת נפשות ממש, כי בקלות יכולים ליפול מזה ולהיזק את עצמו וכו', או שרכב יכול להיכנס בזה ולגרום תאונה קטלנית רחמנא ליצלן, והוזהרתי על זה ברבים כמה וכמה פעמים"

למה מבקש הקיבוצניק החילוני להיפגש עם הצדיק מיבנאל?

מאת: דן כהן

קוראים לו קובי, הוא קבלן שיפוצים במרכז הארץ, יש לו שיער מתולתל ארוך והוא איש נעים שיחה. סגרתו איתו

על שיפוח הבית שלי בבני ברק וסיפרתי לו כי לפני שניגשתי לעסקה התייעצתי עם מורי רבי מוהרא"ש הצדיק מיבנאל. "אני מכיר את הצדיק הזה", הפתיע אותי הקבלן עם התלתלים הארוכים, "שמעתי אותו המון פעמים, הוא תמיד מתחיל ואומר בדרשות שלו 'בני ובנותי היקרים'."

מה ליהודי היקר הזה ולדרשות של צדיקים? חשבתי לעצמי... קובי הקבלן כנראה הבין את הפליאה שלי ופתח במונולוג אישי: "תראה, אני אמנם חילוני גמור, נולדתי בקיבוץ שכולם לא שומרים מצוות ואפילו אוכלים ביום כיפור... אני גר שם עם הוריי עד היום ואנחנו רחוקים מאוד מיהדות, אבל קרה לי משהו באמצע ששינה לי את כל המחשבה על הדת - לפני כמה שנים נסעתי לעבודה ובדרך חיפשתי לשמוע משהו מעניין ברדיו, משהו נחמד שיעביר לי את הדרך, נפלתי על תחנה דתית כלשהי ושם שמעתי איזה רב שמדבר דיבורים מלהיבים ומחזקים, הוא אמר שצריך להיות בשמחה ואסור להתיימשך אף פעם ועוד דברים מעודדים."

"מאז", המשיך היהודי לספר, "התחלתי להאזין באופן קבוע לתכנית הזו ואחרי תקופה התברר לי שהרב שמדבר בה הוא הצדיק מיבנאל, שמסתבר שהוא הרב שלך. המילים שבהם הוא פותח את הדרשות 'בני ובנותי היקרים' הרוותות לי בלב ולעולם לא אשכח אותן. שאבתי מהדיבורים שלו המון כוח ומאז למדתי להסתכל על החיים בצורה נכונה ולחיות בשמחה."

פתאום קיבלו העיניים של קובי הקיבוצניק ברק מיוחד, הפנים שלו הוארו והוא פנה אליי בהתרגשות: "יודע מה? אולי תסדר לי פגישה עם הצדיק הזה, אני חייב לקבל ממנו ברכה ולספר לו מה הוא עשה לחיים שלי". הבטחתי לנסות.

יש לך עוד סיפור? התקשר אלי ונפרסם אותו:
054-8471400

בית ההוראה

אוצר בית דין

דעת מוהרא"ש שעדיף להימנע מלאכול פירות וירקות מאוצר בית דין עקב הבעיות הרבות הכרוכות בכך כגון שמוכרים אותם במכיר יותר יקר מאשר נקבע ע"י הבית דין ואז נכשל באיסור סחורה בפירות שביעית ועוד שצריך להיזהר בקדושת פירות שביעית שנאמר לאכלה ולא להפסד ויש ילדים המפסידים את האוכלים ועוד שאר בעיות. דוגמא: בשבוע שעבר פרסמנו שהמחיר שנקבע לבננה ע"י אוצר בית דין הוא 5.60 ש"ח. ומצאנו עסקים שמוכרים את הבננה ביותר ממה שהותר על כן עדיף וטוב להימנע מלקנות "אוצר בית דין" ולקנות רק שמיטה למהדרין. ולשון מוהרא"ש: "וכלל זה צריכים לדעת שאם מקיימים את ציווי הקב"ה לא מפסידים". עכ"ל. ובזכות שמירת שמיטה כהלכתה נזכה לנאולה השלמה אמן.